

**Пояснювальна записка
до звіту про хід виконання**

Комплексної міської цільової програми сприяння розвитку підприємництва, промисловості та споживчого ринку на 2019 – 2022 роки, затвердженої рішенням Київради від 12.11.2019 № 59/7632, за I півріччя 2020 року

1. Узагальнені результати виконання завдань та заходів програми:

Кількість заходів програми, од.			Відсоток виконаних заходів, %
Всього	Виконаних	Невиконаних	
40	5	35	12,5

1.1. Перелік найбільш вагомих виконаних заходів (до 5-7).

Розвиток інформаційної системи «Промисловість і наука міста Києва» (п. 8.1. Підпрограма 2).

Розширення мережі продовольчих магазинів здорового харчування (п.1.1. Підпрограма 3).

Організація та проведення міського і районних конкурсів – оглядів суб'єктів господарювання сфери побуту (п. 4.1. Підпрограма 3).

1.2. Перелік найбільш вагомих невиконаних заходів (до 5-7) із зазначенням причин невиконання.

Рішенням Київської міської ради від 26.03.2020 № 907/9077 «Про внесення змін до рішення Київської міської ради від 12.12.2019 № 456/8029 «Про бюджет міста Києва на 2020 рік» виділено кошти у сумі 7,0 млн грн на надання фінансово-кредитної підтримки суб'єктам малого та середнього підприємництва у місті Києві.

Розпочата робота по відновленню ФКП.

На виконання інших заходів Комплексної міської цільової програми сприяння розвитку підприємництва, промисловості та споживчого ринку на 2019–2022 роки в бюджеті м. Києва на 2020 рік кошти не виділено.

Надання фінансово-кредитної підтримки суб'єктам малого та середнього підприємництва в м. Києві (захід 6.1 Підпрограма 1).

Вирішення організаційних питань створення промислового вузла «Київська бізнес – гавань» (пункт 1.1. Підпрограма 2).

Робота по демеркуризації території промислового майданчика ВАТ «Радикал» (пункт 5.1 Підпрограма 2).

Проведення щорічної виставки-презентації промислової продукції київських виробників «Зроблено в Києві» (пункт 8.3 Підпрограма 2).

Реставрація із пристосуванням будівлі критого ринку на Бессарабській площі, 2 (захід 3.1 Підпрограма 3).

Реконструкція будівлі критого ринку на вул. Антоновича,115 (захід 3.2 Підпрограма 3).

Реконструкція будівлі критого ринку на вул. Верхній Вал, 16 (захід 3.3 Підпрограма 3).

2. Оцінка ефективності виконання програми (для річного та заключного звітів):

Результативні показники			Індикатори програми				
Кількість результативних показників, од.			Відсоток виконаних результативних показників, %	Кількість індикаторів програми, од.			Відсоток досягнутих індикаторів програми, %
Всього	Виконаних	Невиконаних		Всього	Досягнутих	Недосягнутих	
260	34	226	13,1	10	0	10	0

На основі аналізу результативних показників та індикаторів програми, що досягнуті в результаті виконання завдань і заходів у звітному році, дається оцінка ефективності виконання програми (до 1 сторінки).

Відсутність фінансування заходів Комплексної програми у I півріччі 2020 року та запровадження обмежувальних заходів, встановлених з метою запобігання розповсюдження нової коронавірусної інфекції (COVID - 19) на території місті Києва, призвели до того, що відсоток виконання результативних показників становить лише 13,1 % та досягнуто виконання 0 % індикаторів.

Обґрунтування причин невиконання (низького виконання) програми в цілому (до 1 сторінки).

Відсутність фінансування заходів Комплексної програми у I півріччі 2020 року та запровадження обмежувальних заходів, встановлених з метою запобігання розповсюдження нової коронавірусної інфекції (COVID - 19) на території місті Києва.

Разом з тим, за всіма визначеними Комплексною програмою завданнями проводилась організаційна робота.

Підписано договір про співробітництво з Фондом підтримки підприємництва та АТ «ПроКредит Банк»; АТ «Вест фінанс енд кредит банк»; АТ «Кредобанк»; ПАТ АБ «Укргазбанк»; АТ «Мегабанк» та АТ «Державний ощадний банк України».

Станом на 26.06.2020 банками-партнерами видано кредитів позичальникам на загальну суму 28,8 млн грн.

Департаментом промисловості та розвитку підприємництва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) з бюджету міста Києва перераховано 56 643,3 грн на компенсацію відсотків позичальникам (фінансово-кредитна підтримка).

Здійснено заходи щодо розвитку інформаційної системи «Промисловість і наука» (розширення функціоналу та збільшення кількості організацій зареєстрованих в Інформаційній системі «Промисловість і наука»).

Проведено засідання балансових комісій з розгляду стану фінансово-господарської діяльності державних підприємств, переданих до сфери управління Київської міської державної адміністрації.

Здійснювалася координація роботи підприємств державного сектору економіки, що передані до сфери управління Київської міської державної адміністрації.

Здійснювалось організаційне забезпечення роботи Ради директорів підприємств, установ та організацій м. Києва.

Разом з тим, за всіма визначеними Програмою завданнями проводилась організаційна робота.

Взято участь у спільному робочому засіданні керівництва Національної академії наук України, Українського союзу промисловців і підприємців, виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) стосовно інноваційно-індустріального розвитку країни, яке відбулось у залі президії Національної Академії наук України (19.02.2020).

Взято участь у заходах виставки KyivFashion, а саме: виставці товарів легкої промисловості, презентація книги «Розвиток кластерного підприємництва в легкій промисловості міста Києва» та ін. KyivFashion відбулась у Міжнародному виставковому центрі (05.02.2020).

Взято участь у спільному розширеному засіданні Антикризової ради громадських організацій України та правління УСПП: «Відтворення промисловості – передумова економічного зростання», яке відбулось у Торгово-промисловій палаті України (14.02.2020).

Протягом січня-березня 2020 року 8 промислових підприємств м. Києва презентували свої досягнення на наступних виставках: Міжнародній спеціалізованій виставці взуття, шкіргалантереї, хутра та комплектуючих (21.01.-24.01.2020); Міжнародній будівельній виставці (18.02.-20.02.2020); Міжнародному форумі виробників та постачальників меблів (26.02.-29.02.2020). З березня 2020 року в умовах обмежень на проведення масових заходів, а також в умовах загрози подальшого поширення коронавірусної інфекції COVID-19, роботу щодо залучення підприємств до популяризації своєї продукції на виставках, призупинено до покращення епідеміологічної ситуації.

Взято участь у засіданні Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (17.02.2020). На засіданні розглядалися питання екологічної безпеки, у т.ч. щодо демеркурації ртутевмісних відходів на території ВАТ «Радикал».

Також взято участь в роботі круглого столу «Шляхи вирішення екологічних проблем на території та об'єктах колишнього ВАТ «Радикал» у м. Києві» (25.02.2020). На заході розглядалися питання пов'язані з припиненням функціонування ВАТ «Радикал» та забезпечення екологічної безпеки на його території та об'єктах.

Взято участь у вебінарі з обговорення актуальної проблематики кластерної взаємодії. Захід проводився Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України за підтримки Організації Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО) (13.05.2020).

Взято участь у вебінарі з обговорення актуальної проблематики участі в ланцюгах доданої вартості. Захід проводився Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України за підтримки Організації Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО) (01.06.2020). Під час заходу проведено обговорення ключових питань участі вітчизняних підприємств у глобальних, європейських і національних ланцюгах доданої вартості.

Підготовлено та проведено нараду з питань фінансово-господарської діяльності підприємств, переданих до сфери управління Київської міської державної адміністрації (11.06.2020). На нараді розглядались питання роботи підприємств, плани розвитку на 2020 та 2021 роки, існуючі проблеми та шляхи їх вирішення.

Підготовлено та проведено у Київській міській державній адміністрації нараду щодо екологічної ситуації на ВАТ «Радикал» (23.06.2020). Під час наради розглядались питання щодо залучення центральних органів виконавчої влади до розгляду питання демеркурації промислового майданчика ВАТ «Радикал» та вирішенню питання їх фінансування.

За підсумками січня-травня 2020 року спостерігається тенденція до зниження індексу промислової продукції. Так, у січні 2020 року темп зниження індексу склав 4,5 %, у січні-травні відбулось зниження на 9,0 % (по Україні за січень – травень 2020 року в промисловості відбулось зниження на 8,7 %).

Негативний вплив на розвиток промисловості у січні–червні 2020 року спричиняли:

недостатня урегульованість законодавчого поля формування промислової політики;

висока енерго- та ресурсозатратність виробництва в умовах зростання цін на енергоносії (природний газ), що спричиняє високу собівартість продукції;

повільний процес переходу виробників на технічні європейські стандарти (зокрема, відсутність імплементації технологічних регламентів, які використовуються в ЄС);

насичення внутрішнього ринку імпортованими товарами, які завозяться за заниженою митною вартістю; наявність ввізного мита на імпорт технологічного обладнання;

надмірне податкове навантаження на промислові підприємства м. Києва у зв'язку із застосуванням завищеного коефіцієнту функціонального використання земель промисловості, що призводить до збільшення податку на землю та рівня орендної плати за користування земельними ділянками для

промислових підприємств у 2 рази, зменшення обсягу обігових коштів, падіння обсягів промислового виробництва;

відсутність дієвих інструментів державної підтримки інноваційної діяльності та неналежне фінансування сектору наукових досліджень та розробок;

неритмічне державне фінансування оборонного замовлення протягом року, незважаючи на значні суми, передбачені для цих цілей у державному бюджеті, що призводить до переорієнтації підприємств на виконання замовлень інших країн та продукції іншого спрямування;

гострий дефіцит кваліфікованих кадрів робочих спеціальностей тощо.

Слід зазначити, що м. Київ займає 15 місце по індексу промислової продукції у січні-травні поточного року серед 25 регіонів України (на 1 – Херсонська, на 2 – Львівська, на 3 – Кіровоградська область, останнє місце – Чернівецька область–індекс 74,8 %).

Збільшення обсягів виробництва продукції відбулось у одній з дев'яти галузей промисловості м. Києва, а саме:

- виробництво хімічних речовин і хімічної продукції на 0,2 % (питома вага – 1,0 %);

Зниження обсягів промислового виробництва відбулося у таких галузях:

- виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів на 2,1 % (питома вага- 34,3 %);
- виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів на 15,3 % (питома вага- 3,2 %);
- виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої немінеральної продукції на 17,8 % (питома вага- 4,5 %);
- металургійне виробництво на 24,1 % (питома вага – 1,4 %);
- виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу, поліграфічна діяльність на 24,6 % (питома вага -2,3%);
- текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри на 22,9 % (питома вага- 0,5 %);
- машинобудування на 14,7 % (питома вага-3,2);;
- постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря на 2,1 % (питома вага – 43,0).

Загальний обсяг реалізованої продукції у січні - травні 2020 року за основними видами промислової діяльності у відпускних цінах підприємств м. Києва склав 104,7 млрд грн, що на 12,7 млрд грн або на 13,8 % більше, ніж у відповідному періоді 2019 року.

Обсяг реалізованої промислової продукції на одну особу населення за січень – травень 2020 року становить 35309,1 грн., що на 4142 грн більше чим у січні - травні 2019 року.

У промисловому секторі економіки міста у травні 2020 року було зайнято 116,6 тис. працюючих, що на 6,3 тис. осіб менше, ніж у травні 2019 року.

Заробітна плата штатних працівників у травні 2020 року у промисловості м. Києва становила 16222 грн, що на 5,0 % більше ніж у травні 2019 року (у травні 2020 року середня зарплата по м. Києву становить 15191 грн).

Податкові надходження до державного бюджету від промислових підприємств м. Києва за січень - березень 2020 року склали 17,6 млрд грн, що на 13,7 % або 2,8 млрд грн менше чим у січні – березні 2019 року в тому числі:

- акцизний збір із вироблених в Україні товарів – 2,6 млрд грн, що на 1,2 млрд грн, або на 31,9 % менше ніж у відповідному періоді минулого року),
- податок на додану вартість – 12,0 млрд грн (збільшення на 33,0%, або на 3,0 млрд грн більше ніж у відповідному періоді минулого року).

Надходження до міського бюджету від промислових підприємств м. Києва за січень - березень 2020 року становили 1,2 млрд грн, що на 7,9 %, або на 103,7 млн грн менше чим у січні - березні 2019 року в тому числі:

- плата за землю складає 182,2 млн грн (зменшення на 21,0 %, або на 48,3 млн грн);
- податок з доходів фізичних осіб 583,3 млн грн (збільшення на 11,8 % або на 61,7 млн грн)
- податок на прибуток складає 322,6 млн грн (зменшення на 104,1 млн грн, або на 24,4 %).

У січні – травні 2020 року експорт товарів становив 5078,7 млн дол США, або 98,8 % порівняно із січнем – травнем 2019 року, імпорт – 8332,2 млн дол, або 85,0 %. Негативне сальдо становило 3253,5 млн дол (у січні – травні 2019 року також негативне – 4660,2 млн дол). Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 201 країни світу.

Оснoву товарної структури експорту у січні – травні 2020 року склали продукти рослинного походження; жири та олії тваринного або рослинного походження та готові харчові продукти.

Найвагомiші експортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися до Нідерландів – 7,0 % від загального обсягу експорту, Іспанії – 5,8 %, Польщі – 3,6 % та Італії – 2,9 %. Серед інших країн світу найбільше експортувалися товари до Китаю – 16,1 %, Єгипту – 6,6 %, Індії – 6,2 %, Туреччини – 4,0 %, Іраку – 3,4 %, Ірану (Ісламської Республіки) – 3,1 % та Білорусі – 2,1 %.

Оснoву товарної структури імпорту у січні – травні 2020 року склали продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості; машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання; мінеральні продукти; засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби.

Серед країн ЄС найвагомiші імпортні надходження товарів здійснювалися з Німеччини – 9,2 %, Польщі – 5,8 %, Франції – 5,0 %, Італії – 4,2 %, Угорщини – 2,1 %, Іспанії – 1,9 %. Серед інших країн світу найбільші

імпортні поставки товарів надходили з Китаю – 17,5 %, Російської Федерації – 7,1 %, Білорусі – 5,9 %, США – 4,1 %, Туреччини – 3,5 % та Японії – 2,9 %.

За оперативними даними Держстату України по показникам розвитку малого та середнього підприємництва у 2018 році місто Київ залишається лідером серед регіонів України. У столиці зосереджено 25,7 % малих та середніх підприємств України, на яких зайнято 21,3 % всіх найманих працівників малих та середніх підприємств України і 21,2 % всіх зайнятих працівників малих та середніх підприємств України та реалізовано 41,8 % загальних обсягів реалізації їх продукції (товарів, послуг).

Дані за 2019 рік Держстатом України ще не опубліковані

За оперативними даними Головного управління статистики у м. Києві у 2019 році:

1. У м. Києві діяло 101 698 малих та середніх підприємства, з них 97 711 малих та 3 987 середніх. Порівняно з попереднім роком загальна кількість малих та середніх підприємств у місті збільшилась на 11,3 %.

У розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення це становить 343 підприємств (у т. ч. 330 малих та 13 середніх).

2. У м. Києві у 2018 році зареєстровано 173,2 тис. фізичних осіб-підприємців.

За даними податкової у 2018 році в м. Києві зареєстровано 490,4 тис. фізичних осіб – підприємців, із них сплачували податки - 366,8 тис.

Дані за 2019 рік ще не опубліковані. Різниця даних статистики і податкової в тому, що до статистики не всі дають звіти, тому вірніші дані податкової по кількості фізичних осіб-підприємців.

3. Середньорічна кількість зайнятих працівників малих та середніх підприємств у 2019 році збільшилася на 1,8 % порівняно з 2018 роком та становила 946,7 тис. осіб (у т. ч. 426,6 тис. осіб на малих та 520,1 тис. осіб на середніх) та становила 56,1 % від загальної кількості зайнятих працівників підприємств міста.

4. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) малих та середніх підприємств у 2019 році зменшився на 4,8 % порівняно з 2018 роком та становив 2 263 302,14 млн грн або 61,4 % від загального обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств Києва.

5. Обсяг реалізованої продукції середніх підприємств у 2019 році зменшився на 5,6 % порівняно з 2018 роком та становив 1 676 222,36 млн грн, малих підприємств зменшився на 2,6 % та становив 587 079,78 млн грн. Частка обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) по економіці міста в цілому на малих підприємствах становила 15,9 %, на середніх – 45,5 %.

За даними Аудиторської палати України у I півріччі 2020 року в м. Києві налічувалось 430 аудиторських компаній.

Всього станом на 01.07.2020 за останніми оперативними даними Головного управління статистики у м. Києві налічувалось 5571 об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва, в т.ч.: 163 бізнес-центри, 11 бізнес-інкубаторів, 34 технопарки, 488 лізингові компанії, 308 кредитних спілок, 64 фонди підтримки підприємництва, 1640 інвестиційних фондів і компаній, 522 інноваційні фонди і компанії, 803 інформаційно-консультативні установи, 330 громадські об'єднання підприємців, 227 бірж та 981 страхова організація.

За даними ГУ ДПС у м. Києві та Офісу великих платників податків ДПС у I півріччі 2020 року порівняно з I півріччям 2019 року:

- на 10,1 % збільшилась загальна кількість суб'єктів підприємництва у м. Києві, зареєстрованих як платники податків, станом на 01.07.2020 їх кількість становила 893,1 тис., у тому числі: кількість юридичних осіб становила 300,9 тис., що на 8,1 % більше, кількість фізичних осіб – підприємців – 592,2 тис., що на 11,1 % більше;

- на 7,9 % збільшилась загальна кількість суб'єктів підприємництва, що фактично сплачували податки, станом на 01.07.2020 їх кількість становила 494,1 тис., у тому числі: кількість юридичних осіб зменшилась на 1,2 % та становила 91,3 тис., кількість фізичних осіб – підприємців збільшилась на 9,6 % та становила 402,8 тис.;

- до Зведеного бюджету надійшло 221,5 млрд грн, що в 1,3 рази більше, ніж у I півріччі 2019 року;

- до бюджету м. Києва – 20,0 млрд грн, що у 1,1 рази більше, ніж у I півріччі 2019 року.